

PARIKKALAN KUNNAN KONSERNIOHJE

**Kh 30.3.2026
Kv 18.5.2026
Voimaan 1.6.2026 alkaen**

1. Kunnan omistajapolitiikka

Kunnan omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kunnan pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisen pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kunnassa.

2. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti Parikkalan kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisössä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

3. Soveltamisala

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Parikkalan kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt (= enemmän kuin puolet kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä):

Tytäryhteisöt 31.12. 2025	Kunnan omistus- osuus, %
Asunto Oy Kaivoniemi, Akonpohja	100,00
Asunto Oy Kaivotienvatro, Akonpohja	100,00
Asunto Oy Tarnalan kylätalo, Tarnala	100,00
Asunto Oy Vattrinne, Akonpohja	92,90
Parikkalan Ravi- ja Markkinakenttä Oy	55,48

Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyyttä ja osakkuusyhtymistä.

Parikkalan kunnan osakkuusyhteisöinä ovat seuraavat yhteisöt (= kunnalla on merkittävä omistusosuus ja huomattava vaikutusvalta):

Osakkuusyhteisö 31.12.2025

Asunto Oy Maironiemen Kaivorinne, Akonpohja
Asunto Oy Saaren keskus, Akonpohja

Kunnan**omistusosuus, %**

39,08
20,51

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kuntayhtymät 31.12.2025

Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan koulutus ky
Itä-Savon koulutus ky

**Kunnan osuus,
%**

4,56
2,46
1,41

4. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

5. Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä muuta johdu.

Käytettäessä omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvien yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on syytä ilmoittaa ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnanjohtajalle.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

6. Kunnan toimielinten toimivallan jako

Kunnanhallitus toimii Parikkalan kuntakonsernin konsernijohtona.

Kunnanjohtaja johtaa kuntakonsernia kunnanhallituksen alaisena.

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä.

Kunnanvaltuusto

- päättää kuntastrategiasta ja omistajapolitiikasta
- määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeen.

Kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. antaa konserniohjeen mukaisesti valtuustolle vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä ra-portin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
5. seuraa ja arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.
7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanvaltuustolle,
8. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
10. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toiminta-

Lautakunta

- huolehtii erityistoimialaansa kuuluvista konsernijohtoon määrittelemistä tehtävistä ja tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnan seurannasta ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista yhtiön johdolle ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Kunnanjohtaja

- johtaa kunnanhallituksen alaisena kuntakonsernia
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta
- seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi kunnanhallitukselle
- seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kunnanhallitukselle
- nimeää kunnan yhtiökokousedustajasta, jos kunnanhallituksen nimittämä edustaja on estynyt tai esteellinen
- nimeää tarvittaessa kunnan edustajan valvomaan kuntakonsernin toimintaa yhtiön hallituksissa

Hallintojohtaja

- aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Toimialajohtaja

- seuraa toimialallaan kunnan omistajapolitiikan toteumista ja raportoi tarvittaessa kunnanjohtajalle / kunnanhallitukselle.

7. Hyvä hallinto ja konserniraportointi

Hyvä hallinto

Kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä on noudatettava hyvän hallintotavan ja johtamisen periaatteita.

Hallintolain 28.1 §:n 5-kohdassa säädetään yhteisöjääviydestä, jota sovelletaan myös kunnan omistuksessa ja määräämisvallassa olevan yhteisön, kuten osakeyhtiön hallituksen jäseniin, jotka on valittu yhteisön hallintoon kunnan edustajina.

Osakeyhtiölain 6 luvun 4 ja 19 §:n mukaan hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja ei saa osallistua hänen ja yhtiön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn. Hän ei myöskään saa ottaa osaa yhtiön ja kolmannen henkilön välistä sopimusta koskevan asian käsittelyyn, mikäli hänellä on siitä odotettavana olennaista etua, joka saattaa olla ristiriidassa yhtiön edun kanssa.

Lisäksi esteellisyydestä on säädetty kuntalain 97 §:ssä.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä.

Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä.

Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Konserniin kuuluva tytäryhteisön tulee toimittaa kunnalle vuosittain kolmen vuoden taloussuunnitelman, talousarvion ja viiden vuoden investointiohjelman.

Tytäryhteisöjen toiminnan seuraaminen

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehityksestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seurantajärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohtolle.

Ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi

Konsernitilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että kaikkien konserniyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi.

Konsernijohto tai hallintojohtaja antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

8. Keskitetyt konsernitoiminnot

Hankinnat

Hankintalainsäädäntö edellyttää, että kuntien ja kuntayhtymien on kilpailutettava hankintansa.

Julkisena hankintayksikkönä toimivien tytäryhteisöjen hankinnat kuuluvat julkisista hankinnoista annetun lain piiriin. Yhteisöt voivat hankkia tavaroita ja palveluja myös Etelä-Karjalan kuntien yhteishankinnan kautta ilmoittautumalla etukäteen kilpailutukseen. Mahdollisista yhteishankinnoista kunnan kanssa neuvotellaan erikseen. Yhteisöt noudattavat soveltuvin osin kunnan hankintaohjetta.

Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan periaatteita.

Riskienhallinta ja rahoitus

Kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä noudatetaan kunnan kanssa yhteisistä riskienhallintapolitiikkaa.

Investointien tilapäisrahoituksesta tehdään aina erillinen päätös kunnanhallituksessa ja tytäryhteisön hallituksessa.

9. Kuntakonsernin tarkastus ja valvonta

Konsernin valvonta

Tytäryhteisöt raportoivat kunnanvaltuustolle toiminnastaan ja taloudestaan suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin vuosittain konsernijohdon ohjeiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävät konsernin tarkastuksessa

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada käyttöönsä tytäryhtiön antamat tässä ohjeessa mainitut raportit.

Tilintarkastus

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole konsernijohdon suostumuksella tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä.

10. Tytäryhteisöjen neuvottelovelvoitteet

Tytäryhteisön on hankittava konsernijohdon suostumus

- tytäryhtiön perustamiseen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttamiseen
- yhteisön toiminnan muuttamiseen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- toimitusjohtajan valintaan ja palkkausjärjestelmään
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttamiseen
- merkittävään omaisuuden hankintaan ja luovuttamiseen
- omaisuuden kiinnittämiseen tai muun vakuuden antamiseen
- merkittävään lainanottoon
- yhteisön omaisuuden luovuttamisesta konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutumisesta
- muuhun sellaiseen toimintaan, mikä olennaisesti vaikuttaa tytäryhteisön toimintaedellytyksiin.

11. Tytäryhteisöjen valmiussuunnittelu ja varautuminen

Tytäryhteisöjen tulee osallistua kuntakonsernin valmiussuunnitteluun ja laatia oman toimintansa valmiussuunnitelma, jossa varaudutaan poikkeusoloihin ja häiriötilanteisiin kunnan valmiussuunnitelman periaatteiden mukaisesti.

Konsernijohto ja kunnan valmiusjohtoryhmä koordinoi ja tarvittaessa johtaa kuntakonsernin toimintaa poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa.

12. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolelta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

13. Voimaantulo ja valvonta

Tämä ohje tulee voimaan 1.6.2026. Ohjeet hyväksytään tytäryhteisön yhtiökokouksessa ja saatetaan tiedoksi myös jokaisen niiden soveltamisalaan kuuluvan yhtiön yhtiökokouksessa ja muun yhteisön vuosikokouksessa.

Konserniohjeiden noudattamista valvoo kunnanjohtaja.